Expedient velkoobchodu (kód: 66-010-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Obchod (kód: 66)
Týká se povolání: Expedient
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Vychystávání zboží, expedování kusových a vozových zásilek	4
Kompletace a vybavování zásilek průvodní dokumentací pro odběratele, přepravce a celní a jiné orgány	4
Vedení požadovaných evidencí a dokladů v rámci velkoobchodu	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 28.01.2014 do: 14.03.2020

Kritéria a způsoby hodnocení

Vychystávání zboží, expedování kusových a vozových zásilek

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat úplnost vystavených dokladů k zajištění a přípravě zakázky	Praktické předvedení s ústním ověřením
b) Zkontrolovat fyzický stav zboží na skladě za využití evidenčních skladových karet či elektronického skladového systému	Praktické předvedení
c) Senzoricky zkontrolovat stav zboží podle průvodního vychystávacího listu (zboží na skladě, kontrola jakosti, množství, váha, hmotnost, objem, druh sortimentu, nepoškozenost obalů, rozbalování zboží a kontrola požadovaných záručních lhůt)	Praktické předvedení
d) Zkontrolovat uložení zboží na paletě vzhledem k dané kategorii a typologii zboží	Praktické předvedení
e) Sestavit požadovanou zakázku na základě vychystávacího listu při dodržení principu paletizace zboží	Praktické předvedení s ústním ověřením
f) Popsat základní postupy práce a obsluhy se skladovací technikou podle platného manipulačního a provozního řádu firmy	Praktické předvedení s ústním ověřením
g) Provést nakládku zboží za využití manipulační techniky do předem stanoveného místa určení	Praktické předvedení
h) Zafixovat ručně či strojně vychystané zboží na paletě patřičným ochranným certifikovaným obalovým materiálem podle charakteru zboží či na základě požadavků přepravních společností	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kompletace a vybavování zásilek průvodní dokumentací pro odběratele, přepravce a celní a jiné orgány

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit zboží k expedici	Praktické předvedení s ústním ověřením
b) Orientovat se v platných právních předpisech upravující přepravní podmínky	Ústní ověření
c) Zjistit za pomocí elektronického skladového a odbytového softwaru firmy základní specifikaci zakázky	Praktické předvedení
d) Zkontrolovat průvodní doklady k expedovaným zásilkám do zahraničí po věcné stránce	Praktické předvedení s ústním ověřením
e) Zkontrolovat průvodní doklady po věcné stránce k expedovaným zásilkám na tuzemský trh	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení požadovaných evidencí a dokladů v rámci velkoobchodu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vystavit standardní výdejku (expediční doklad) v elektronické či fyzické podobě	Praktické předvedení
b) Evidovat realizované expedice, podporované odběratele, náklady na balicí materiály a dopravu v elektronické či fyzické podobě	Praktické předvedení
c) Vysvětlit podmínky a postupy expediční reklamace zboží a služeb	Praktické předvedení s ústním ověřením
d) Řešit reklamace zboží a služeb při neúplnosti jednotlivých dodávek	Praktické předvedení s ústním ověřením
e) Vyplnit příslušné doklady spojené s reklamací zboží a služeb podle platné legislativy	Praktické předvedení
f) Analyzovat aktuální stav zásob ve velkoobchodu s využitím podnikového skladového systému	Praktické předvedení
g) Zajistit dokumentaci a podklady pro fakturaci a zúčtování	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována.
(odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?id_jp=102027&kod_sm1=17)
Při zkoušce je nutno předložit platný průkaz pracovníka v potravinářství (zdravotní průkaz), pokud to vyžaduje charakteristika skladu.

Podmínkou k připuštění uchazeče ke zkoušce je, že je držitelem mezinárodního řidičského průkazu obsluhy motorových vozíků, pokud to vyžaduje charakteristika skladu.
Při praktickém ověřování se autorizovaná osoba zaměří na činnosti, které charakterizují danou pracovní pozici. Veškeré činnosti budou realizovány na pracovišti, které bude mít dostačující zázemí a prostory k vykonání zkoušky. Je nutné zajištění skladovací techniky a možných dopravních prostředků, které jsou vzhledem k charakteristice velkoobchodního skladu využívány a které zajistí efektivnější manipulaci při práci se zbožím. Skladovací technika, která bude využita k praktické zkoušce na daném pracovišti, bude vybrána autorizovanou osobou nebo zástupcem autorizované osoby, která tuto skutečnost sdělí uchazeči nejpozději 3 týdny před termínem konání zkoušky. Základním aspektem a požadavkem zkoušky je technické vybavení daného velkoskladu. V průběhu zkoušky budou kontrolovány hlavně provozní aspekty při zajištění kompletace zásilky za předem připravených vstupních dokladů ve formě objednávky či vychystávacího listu.

Kromě základních teoretických znalostí v rámci PO a BOZP je zde nutná praktická část zkoušky, která vychází z reálného provozu a má tak zajistit zájemci podstoupit tzv. zkušební provoz.

Z pohledu autorizované osoby je nutné se zaměřit u uchazeče na kontrolu vychystávání zboží podle metody First In, First Out (dále jen FIFO), způsob ukládání zboží na palety či jiné přepravní prostředky a na následnou přípravu zásilky k expedici. Veškeré tyto odborné činnosti musí daný uchazeč patřičně evidovat a zajistit úplnost všech průvodních dokladů. V rámci odborné kompetence Vychystávání zboží, expedování kusových a vozových zásilek v rámci kritérií hodnocení f), g) se ověřuje obsluha manipulační techniky, která v závislosti na převoz zásilek do určitého objemu a hmotnosti vyžaduje použití motorových skladovacích vozíků (nutné mezinárodní řidičské oprávnění) či využití ručních paletových vozíků.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Vyšší odborné vzdělání v oblasti obchodu a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti skladového hospodářství, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 8 let praxe v řídicích pozicích v oblasti velkoobchodního skladování, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
c) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti obchodu a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti velkoobchodního skladování, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
d) Profesní kvalifikace expedient velkoobchodu + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 8 let odborné praxe v oblasti velkoobchodního skladování, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:
a) Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
b) Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Skladová technika k manipulaci (paletové vozíky, vysokozdvižné vozíky, rudlíky, skladové vozíky), palety, europalety, rolltejnery či přepravní skříně sloužící pro manipulaci a přepravu zboží, páskovací stroj pro balení zásilek, regálové vybavení skladu s úložným prostorem pro zboží, online elektronický skladový a odbytový software či fyzická evidence zboží, objednávkový systém, legislativa zaměřená na reklamace a reklamační listy, dopravní, skladové a obchodní tiskopisy, manipulační a provozní řád, zboží k zajištění zadaných úkolů.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 7 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro obchod a marketing ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Maloobchodní síť BRNĚNKA, spol. s r. o.
PRAMEN-BRNĚNKA, spol. s r. o.
Distribuční centrum BRNĚNKA, spol. s r. o.